

Eluläte

EELK Kadrina Katariina koguduse häälekandja

Nr 16 veebruar 2018

tasuta

KUI SÕNALE LISANDUB TÄHENDUS...

24. veebruar on lisaks Vabariigi 100-ndale sünnipäevale tähenduslik veel teiseski mõttes. Nimelt saab koguduse häälekandja „Eluläte“ ühe aastaseks. Selle aasta jooksul on lugejateni toodud hulk huvitavaid teemasid, kajastatud koguduse-ja lastetöö sündmusi ja süvenetud Piibli jutustuste sõnade tähendustesse.

Tunnistame me seda siis või mitte, aga paljudel sõnadel meie eludes on tähendus. Võtame näiteks lihtsa sõna EMA ja me mõistame kohe, kellest on jutt. Sarnaselt on Jumala Sõnal kristlaste jaoks väga suur mõõde ning on ütlemata hea, kui saab Piiblisse ikka ja jälle süveneda. Piibel ise selgitab meile: „Kogu Pühakiri on Jumala sisendatud ning kasulik õpetamiseks, noomimiseks, parandamiseks ja kasvatamiseks õiguses.“ (2.Tim.3:16)

Vahel kiputakse unustama, et sõnadega võib teisele inimesele ka palju haiget teha. Eriti siis, kui valatakse kellegi peale välja oma pahameel, mida see teine inimene sugugi ära teeninud pole. Siis tasub taas hoida pilk Jeesusel ja paluda andestust oma öeldud sõnade pärast ja minna ning korraldada ära olukord ka haiget saanuga. Sest Kristus kuuleb siiralt kahetseja palvet ja andestab alati, sest tema võib seda ja selleks on ta maailma saadetud.

Kristus on ise Sõna (Jh 1,1)

Eluläte

EELK Kadrina Katariina koguduse häälekandja

Nr 1 veebruar 2017

tasuta

teja!

ilt ja lootusrikkalt
Sinu kätte meie kiriku
indja Eluläte. Kui keegi
iletab – advendiajal
mus viimane
line perioodika. See oli
Kadrina koguduse
ht. Nüüd on aeg
a koguduse

„Eluläte“ 1-aastane!

Eesti 100 üritused Kadrina koguduses.

18. veebruar kl 11 kontsert-jumalateenistus kirikus.

„Sajand loomisest“ Haljala kiriku noortekoor, Viru-Nigula segakoor, Kadrina Kirikukoor.

24. veebruar kl 10.45 kontsert-jumalateenistus kirikus.

Janakkala segakoor, Kadrina segakoor.

25. veebruar kl 11 pidulik pühapäevakool. Tähistame Elulätte esimest sünnipäeva.

Piiblivõti

PETLEMM

Seekordses sarja osas tutvustame Petlemma. Seda väikest linnakest on piibliteadlased pidanud kuningas Taaveti sünnilinnaks. Siin sündis kirjade järgi ka Jeesus Kristus.

Petlemma nimetus tuleneb heebra keelest ja tähendab tõlkes „leibade maja“. Asub see linnake Jordani jõe läänekaldal ja paikneb natuke rohkem kui 10 km. Jeruusalemmast lõunas. Piibliaegadel tegeleti selles linnas aktiivselt viljakasvatuse ja kalapüügiga. Vähem arenenud ei olnud ka sellised tööhärad nagu puu- ja pagaritöö ning loomanahkade parkimine. Siit siis arvatavasti pärineb ka tõlke tuletus - leibade maja. Petlemma linna peetakse kuningas Taaveti kroonimispaigaks. Osad piibliuurjad on kindlad, et just selles linnas õnnistati Taavet valitseja ametisse ja talle anti pähe kroon ja valitsemise sümbol-kuldne õun. Kirjade järgi sündis siin ka Jeesus, kes pärines Taaveti soost ja saadeti maailma selleks, et ta võiks päästa inimkonna nende pattudest (Loe: Jh 3,16).

Sõnade tähtsusest läbi piibli teoloogia: mõtteid Aquino Thomaselt.

30. jaanuaril möödus täpselt 140-aastat meie tüvitekside autori **Anton-Hansen Tammsaare** sünnist. See olulise tähtsusega päev kirjandusloos paneb mõtlema rahvusele, rahvuskirjandusele ja sellele, mida oleme väikese rahvana läbi ajaloo tähtsaks pidanud. Meie iseolemises on suur tähtsus meie emakeelele ja selle püsimajäämisel. 1739-aastal ilmunud esimene eestikeelne Piibel pani aluse eesti kirjakeelele. Piibel on alati kristlasi julgustanud ja toetanud. Selle sõnum on ikka aktuaalne ka pea 2000 aastat hiljem pärast selle kirja panemist. Jumala Sõna kõnetab veel tänaselgi päeval väga erinevas vanuses inimesi, noori, vanu, keskealisi. Juba piibliaegadel oli sõnadel suhtlemisel ja kirjakeele arenemisel suur roll.

Mooses sai Siinai mäel Jumalalt käsulauad, millele oli kirjutatud kümme käsku, ühes teises loos hoiatas Jumal realselt valitsejat, kirjutades oma käega kuningakoja seinale. Tihti sekkus Jumal ise olukordadesse, kõneles rahvaga, toetas ja kinnitas neid.

Aquino Thomas (1225-1274) katoliku kiriku filosoofia peamisi rajajaid, teadlane ja teoloogiadoktor, omistas sõnadele samuti suurt tähtsust. Oma teoses „Teoloogia summa“ rõhutas ta Jumala Sõna tähtsust iga kristlase jaoks. Ta kirjutas: „Et me nüüd Jumala Sõna kaudu võime tarkust omandada ja end täieliseks kristlaseks pidada, siis on see Jumala enda kallihinnaline kink iga inimese jaoks, kes tahab kogeda Jumala täit armu ja alustada iga uut päeva kui valgelt lehelt.“

Ta uskus, et sündides on iga inimene puhas kui valge leht ja alles rääkima õppimisega hakkab laps mõistma sotsialiseerumise mõtet. Seetõttu pidas ta väikelapsega suhtlemist väga oluliseks. Samuti leidis ta, et inimese keha ja hinge ühenduses pole midagi ebaloomulikku. Mõistusega inimene

peab saama avaldada oma mõtteid nii kõnes kui kirjakeeles. Jumala Sõna on selleks, et inimene seda loeks ja seda tunnetama õpiks. Nii ei olnud Aquino Thomase arvates piibli tekst mitte ainult tekst iseeneses, mis on umbes 40 inimese poolt kirja pandud Jumala Püha Vaimu juhtimisel, vaid ülim keeleväljendus, mida lugedes tuli seda osata nii öelda mõtestada, maitsta ja mõista. Tema arvates ei vajanud Piibli tekst mingeid lisandeid, seda tuli võtta nii, nagu see oli kirja pandud.

Samuti pidas ta väga tähtsaks ka sümboolselt keelt Piiblis tervikuna ja tegi hoolsalt palju tööd, et ka lihtrahvas võiks seda mõista.

Kuigi Piiblit on aegade jooksul ikka ja jälle korduvalt tõlgitud, on selle sõnum püsinud pea muutumatuks. Piibli jutustustel on kristlase jaoks palju anda vaid juhul, kui sellesse viitsitaks ainult süveneda. Nii võib nii mõnegi jutustuse juurde ikka ja jälle tagasi pöördudes avastada uusi nüansse ja sõnadele tekib justkui alles avastatud täiesti uus seni märkamatuks jäänud mõde. Oluliseks saavad korraga nii piibli keel kui vorm. Et Piibel sisaldab nii poeesiat, proosat, kui vanasõnu, ei ole kellelegi üllatuseks, kes vähegi Piibli sisuga varasemalt tuttav. Tahe seda mõista aga vajab aega ja pühendumist. Seetõttu ongi oluline süveneda Jumala Sõnasse ikka ja jälle.

Sageli võib kuulda noori teoloogia tudengeid kiitlemas, kes mitu korda Jumala Sõna kaanest-kaaneni on läbi lugenud. Paljud usuteadlased ei pea seda meetodit siiski õigeks. Piibliga esimest korda tutvust tegevatel inimestel, soovitatakse alustada lugemist Uuest Testamendist või siis keskenduda nii nimetatud alg- ehk loomislugudele, kuna neid on kergem mõista. Lugema hakates tuleks pigem keskenduda sellele, mida üks või teine tekst tänapäeva kontekstis võiks õpetada või edasi anda. Nii ei ole tähtis enam vaid tekst kui lugu, vaid oluliseks saab ka selle sisu ja vorm.

Eelpool mainitud Aquino Thomas kirjutas oma teoses „Olevast ja olemisest“ järgmist: „Et Jumala Sõna on korduvalt inimesi ikka palvele keskenduda aidanud, siis ei või mina mitte vähem hinnata Sõna väärtust läbi erinevate vormide, mis jätkuvalt paljusid julgustavad.“

Järgmine Eluläte on pühendatud Eesti vabariigi 100-ndale aastapäevale.

Meelis-Lauri Erikson mlerikson@gmail.com
Karin-Kristel Hansson karin.hansson@mail.ee